

Брюксел, 1 декември 2023 г.
(OR. en)

16040/23

Междуинституционално досие:
2023/0227(COD)

AGRI 749
AGRILEG 314
SEMENCES 109
PHYTOSAN 119
FORETS 188
CODEC 2279
IA 340

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители (I част)/Съвета
№ док. Ком.:	11503/23
Относно:	Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно производството и предлагането на пазара на растителен репродуктивен материал в Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) 2016/2031, (ЕС) 2017/625 и (ЕС) 2018/848 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на директиви 66/401/ЕИО, 66/402/ЕИО, 68/193/ЕИО, 2002/53/ЕО, 2002/54/ЕО, 2002/55/ЕО, 2002/56/ЕО, 2002/57/ЕО, 2008/72/ЕО и 2008/90/ЕО на Съвета (Регламент относно растителния репродуктивен материал) – Доклад за напредъка

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 5 юли 2023 г. Комисията прие две тясно свързани законодателни предложения за преразглеждане и актуализиране на правилата относно производството и предлагането на пазара на растителен репродуктивен материал (РРМ) и горски репродуктивен материал (ГРМ) в ЕС. Те са част от пакета на Комисията за храните и биологичното разнообразие — набор от законодателни предложения, които обхващат и здравето на почвите, новите геномни техники и частичното преразглеждане на Рамковата директива за отпадъците. Те бяха представени на Съвета на 6 юли 2023 г.

2. Понастоящем законодателството включва директива относно общия каталог на сортовете земеделски растителни видове и 11 директиви относно предлагането на пазара на семена, растителен репродуктивен материал и горски репродуктивен материал. Някои от директивите датират от 60-те години на миналия век. Тази разпокъсаност на правилата води до различаващи се практики за прилагане в държавите членки и до голяма административна тежест за компетентните органи и операторите. Освен това, действащото законодателство не е съгласувано с друго законодателство в областта на здравето на растенията, официалния контрол и ГМО, не е актуално от научна гледна точка, нуждае се от иновации за насърчаване на подобрени сортове и адаптиране към новите предизвикателства в областта на климата, за да се изпълнят целите на Зеления пакт, по-специално стратегията „От фермата до трапезата“ и стратегията за биологичното разнообразие.
3. Предложението за РРМ¹ въвежда нов законодателен подход, тъй като заменя десет директиви за предлагане на пазара с единен регламент. По-специално то има за цел:
- опростяване на правната рамка чрез изясняване и хармонизиране на правилата,
  - улесняване на техническия напредък с цел насърчаване на цифровите и новите технологии, като например използването на биомолекулярни техники,
  - намаляване на административната тежест,
  - гарантиране на наличието на висококачествен РРМ, адаптиран към променящите се селскостопански и екологични условия,
  - гарантиране на продоволствената сигурност, опазването на растителните генетични ресурси и опазването на биологичното разнообразие, и
  - подобряване на съгласуваността с официалния контрол и законодателството в областта на здравето на растенията.

---

¹ 11502-23 + ADD 1

Новият регламент обхваща семената, както и всички други форми на материал, предназначен за вегетативно размножаване на цели растения. Той не обхваща горски репродуктивен материал, декоративни растения, РРМ, изнасян за трети държави, или РРМ, предназначен за други немаркетингови цели.

4. В Европейския парламент за водеща беше определена комисията по земеделие и развитие на селските райони, а г-н Херберт Дорфман (ЕРР, Италия) беше определен за докладчик. Неговият проект за доклад беше публикуван на 10 ноември 2023 г. Комисията по околна среда, общественото здраве и безопасност на храните ще представи становище.

II. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ НА РАБОТАТА В РАМКИТЕ НА ПОДГОТВИТЕЛНИТЕ ОРГАНИ НА СЪВЕТА

5. Комисията представи предложението и свързаната с него оценка на въздействието² на неформална видеоконференция на членовете на работна група „Генетични ресурси и иновации в селското стопанство“ (наричана по-нататък „работната група“) на 6 юли 2023 г., която беше последвана от представяне на заседанието на Съвета по селско стопанство и рибарство на 25 юли 2023 г.
6. Разглеждането и подробното обсъждане на членовете на предложението продължи между септември и декември 2023 г. По време на испанското председателство, в рамките на общо три заседания, работната група се съсредоточи върху разглеждането и обсъждането на членове 1–22 от предложението.

ОСНОВНИ ВЪПРОСИ И НАПРЕДЪК

7. Делегациите направиха голям брой технически бележки както устно, така и писмено по целия текст на предложението. Както беше посочено по-горе, испанското председателство работи по преработването на текста за членове 1–22 и се опита да вземе предвид повечето от бележките, като положи усилия да доразвие и изясни съдържанието на тези членове.

---

² 11694/23

а) **Общи бележки**

Като цяло делегациите подкрепят основните цели на предложението, а именно изясняване на действащото законодателство относно производството и предлагането на пазара на растителен репродуктивен материал, повишаване на съгласуваността и създаване на условия за въвеждане на нови научни и технически разработки. Те също така приветстват факта, че се запазват двата стълба на настоящата система (регистрация и сертифициране на сортове).

В общите бележки, представени от делегациите, се посочват няколко области, в които разпоредбите трябва да бъдат конкретизирани и изяснени:

– **Административна тежест**

Много делегации считат, че въз основа на съдържанието на предложението административната тежест за операторите и компетентните органи ще се увеличи в някои области и ще стане непропорционална.

Предложението действително съдържа допълнителни изисквания за докладване и одит за компетентните органи и голям брой разрешения или задължения за регистрация за професионалните оператори, които значително увеличават бюрокрацията. Въвеждането на изисквания за надзор и контрол в области, които все още не са регламентирани, като например разрешение за преупаковане и претикетиране или разрешение за производство на определени видове материали, също увеличава административната тежест.

– **Правен инструмент/оправомощаване на Комисията**

Предложението обединява голям брой действащи директиви в един регламент. Някои делегации са на мнение, че неговите разпоредби често са неясни и съдържат голям брой делегирани актове и актове за изпълнение, което поражда риск от правна несигурност, по-голяма разпокъсаност и несъгласуваност с действащите национални правила. Тези делегации са на мнение, че ще трябва да се търси баланс между по-голямата хармонизация и гъвкавостта на националните изисквания.

– Прилагане

Регламентът ще се прилага три години след влизането му в сила. Този срок обаче изглежда твърде кратък за някои делегации, като се има предвид, че регламентът съдържа голям брой разпоредби за актове за изпълнение. Тези делегации твърдят, че държавите членки ще се нуждаят от повече време, тъй като ще трябва да приемат допълнителни национални правни актове.

– Включване в Регламента относно официалния контрол

Предимствата и недостатъците от включването на законодателството в областта на РРМ в обхвата на Регламент (ЕС) 2017/625 (РОК) изискват допълнителен анализ. Делегациите се опасяват, че недостатъците могат да надхвърлят ползите, тъй като това ще увеличи административната и финансовата тежест за компетентните органи предвид новите задължения за одит и докладване.

– Освобождавания

Някои делегации изразиха загриженост относно освобождаванията от регистрация, предоставени на хетерогенния материал, използван за конвенционално земеделие, освобождаванията във връзка с обмена на семена между земеделските стопани и РРМ, предлаган на пазара за крайните потребители.

– УБСК/РХС

Много делегации поставят под въпрос задълженията на оценката на УБСК (устойчивите биологични и стопански качества) за плодовите и зеленчуковите видове. Разходите за извършване на изпитвания на УБСК върху сортове плодове и зеленчуци и сложната организация на тези изпитвания може да са неприемливи за средните и малките развъдници. Освен това съществуват съмнения относно признаването на всички изпитвания на РХС (различимост, хомогенност и стабилност) и на УБСК, извършвани от други държави членки, поради различните климатични условия и настоящата система за контрол на качеството.

б) Бележки по членове 1—22

Делегациите направиха по-специално следните бележки:

– Предмет (член 1)

Не е ясно дали настоящият регламент следва да включва разпоредби относно контрола на условията за отглеждането или използването на РРМ, различни от тези за производството на храни, фуражи и други продукти.

– Приложно поле (член 2)

Необходимо е да се изяснят изискванията за включване на нови видове в обхвата на настоящия регламент. Освен това някои държави поискаха включването на клауза за изключване от обхвата на настоящия регламент на някои РРМ, които не са насочени към търговската експлоатация на даден сорт, т.нар. клауза за „затворен цикъл“.

– Определения (Член 3)

Някои определения трябва да бъдат преформулирани, за да се изяснят определени аспекти, по-специално определението за: „крайни потребители“, „сорт за съхранение“, „официално признато описание“, „вредители по качеството“, „предлагане на пазара“, „нетипичен“ и „хибриден сорт“); други трябва да бъдат приведени в съответствие с тези в законодателството в областта на здравето на растенията (например „професионален оператор“ и „семена“) или със схемите на ОИСР за семена. Накрая, много делегации поискаха заличаването на „мултиклонови смеси“. Определенията ще бъдат преразгледани за втори път с оглед на пълното първо разглеждане на членовете, за които се отнасят.

– **Общи изисквания за производство и предлагане на пазара (членове 5—10)**

PPM от видовете, включени в приложение 1, може да се произвежда и предлага на пазара само ако видът е регистриран в национален или европейски регистър на сортовете и само ако принадлежи към следните категории (предбазова, базова, сертифицирана и стандартна). Изключването на търговските семена все още се обсъжда. Дерогации от регистрацията се прилагат за хетерогенен материал, PPM, предлаган на крайни потребители или между мрежи за съхранение и обмен на семена между земеделските стопани.

Селекционирани клонове и поликлонови PPM също могат да бъдат включени в специални регистри и произведени и предлагани на пазара съгласно специални правила. Някои делегации изтъкнаха, че тези разпоредби не следва да се прилагат за клоновете или мултиклоновите смеси.

Професионален оператор може да получи разрешение от компетентния орган да сертифицира PPM за предбазов, базов и сертифициран материал или семена под официален надзор. Във връзка с това някои делегации поискаха да се запази възможността за отхвърляне на разрешения за определени чувствителни дейности. Освен това те посочиха, че могат да подкрепят сертифицирането на PPM под официален надзор само ако подробните правила за контрол остават от национална компетентност. Някои делегации поискаха също тези разпоредби да бъдат приведени в съответствие с Регламента за РОК.

– **Етикетиране (членове 15—20)**

Установени са правила за етикетиране на PPM, за да се гарантира правилното му идентифициране. Делегациите поискаха разяснения по някои аспекти, по-специално по отношение на спазването на задълженията за растителни паспорти, съдържащи се в законодателството в областта на здравето на растенията, и по отношение на специфичните изисквания за различните видове PPM със задължително етикетиране.

– **Смеси от семена (членове 21—22)**

Редица делегации поискаха възможността да се правят смеси от семена и с видове, включени в приложение I, част Б, както и с други видове, които не са обхванати от настоящия регламент, тъй като понастоящем това е възможно с приложимото законодателство.

8. Председателството планира да продължи тези обсъждания през следващите седмици и ще работи по текст на председателството. Председателството ще проведе допълнителна неформална видеоконференция на членовете на работната група на 19 и 20 декември 2023 г. с оглед на представянето от председателството на предложения за преформулиране³ на текста на членовете, които са били разгледани до момента, с цел да се доразвие и изясни тяхното съдържание.
9. Въз основа на напредъка, постигнат от испанското председателство, встъпващото белгийско председателство планира да продължи работата по това досие на техническо равнище.
10. Във връзка с посоченото по-горе Съветът се приканва да вземе под внимание постигнатия напредък по разглеждането на предложението и да проведе обмен на мнения.

---

³ 16295/23 (чието публикуване се очаква скоро).